

Helsinki 10.2.2022

Suomen monikulttuurinen muistikeskus ry:n kannanotto

Eri kieli- ja kulttuuriryhmiin kuuluvat muistihäiriöistä kärsivät ikääntyvät uhkaavat jäädä väliinputoajiksi sote- ja muistipalveluiden uudistuksissa

Suomen väestö on yhä monimuotoisempaa, joten muistisairauksista kärsii yhä moninaisempi joukko ihmisiä. Eri tutkimukset ovat osoittaneet, että muistisairauksien diagnosointi ja hoito eivät aina ole yhdenvertaisia, sillä valtaväestölle kehitetyt palvelut eivät mahdollista yhtäläisiä mahdollisuuksia saada sairastuessa tarvittavaa tukea ja apua.

Asiakkaan tausta, kieli, kulttuuri tai terveyslukutaito eivät saa olla esteenä muistitestiin pääsemiselle eikä muistisairauden oikea-aikaiselle diagnosoinnille. Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa kaikilla jäsenillä pitäisi olla yhdenvertainen pääsy terveydenhuoltoon – tämä koskee myös muistisairauksien ennaltaehkäisyä, arviointia, diagnosointia ja hoitoa.

Eri vähemmistöryhmiin kuuluvat ikääntyvät tarvitsevat lisää tukea tarjottavien muistipalvelujen käyttämiseen. Näiden asiakasryhmien kohtaamiseen pitää varata enemmän aikaa. Neuvontaa muistiasioissa pitää antaa kielellä ja tavalla, jota sairastunut tai lähiomaiset ymmärtävät. Lisäksi tarvitaan oikea-aikaista muistisairauden diagnosointia sekä soveltuvia muistitestejä. Vähemmistöihin kuuluville muistisairaille soveltuvien palvelujen kehittäminen ja hyvinvoinnin edistäminen täytyy olla ennakoivaa, asiakaslähtöistä ja proaktiivista.

Muistisairauksiin liittyvien palveluiden tulisi vastata ikääntyvän väestön moninaisuutta. Tällä hetkellä sote-alan ammattilaisilla ei ole riittävää kokonaiskuvaa tämän kohderyhmän tilanteista eikä palvelutarpeista. Moninaisuutta huomioivan työotteen kehittymiseen muistialalla tarvitaan enemmän tiedon lisäämistä ja koulutusta niin nykyisille kuin tuleville alan ammattilaisille. Lisäksi tarvitaan vähemmistöihin kuuluvien muistisairaiden diagnosointiin sopivia työkaluja. Nykyinen todettu alidiagnosointi aiheutuu käytettävissä olevien muistitestiä ja muiden työkalujen vähäisestä vaihtoehdoista ja huonosta soveltavuudesta eri kieli- ja kulttuurivähemmistöihin kuuluville asiakkaille. Tällä hetkellä muistipalvelut eivät palvele vähemmistöryhmiä sillä tehokkuudella, joka olisi tarkoituksenmukaista muistisairauksien tunnistamisessa ja hoidossa.

Suomen monikulttuurinen muistikeskus painottaa, että eri kieli- ja kulttuuriryhmään kuuluville ikääntyneille sopivien muistipalvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen tarvitaan:

- strategia valtakunnallisen kulttuurisensitiivisen muistityön kehittämiseksi
- ammattilaisille koulutusta kieli- ja kulttuurivähemmistöjen parissa työskentelyyn
- oikea-aikaisen muistisairauden diagnostiikan työvälineiden kehittämistä
- tiiviimpää yhteistyötä eri tahojen välillä
- resursseja palveluiden toteuttamiseen

Suomen monikulttuurinen muistikeskus ry edistää kulttuurisensitiivistä muistityötä sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä etnisiin ja kielellisiin vähemmistöihin kuuluvien ikääntyvien aseman parantamiseksi Suomessa.

Toimimme yhteistyössä **Monikulttuurisen vanhustyön yhteenliittymän** kanssa. Yhteenliittymän tavoite on vahvistaa vähemmistöihin kuuluvien iäkkäiden näkyvyyttä erilaisilla vaikuttamisen foorumeilla ja verkostoissa, jotta yhteiskunnassa herätään laajemmin tunnistamaan ikääntyvien tilanteita ja tarpeita.

Suomen monikulttuurinen muistikeskus ry